

**Česká školní inspekce
Královéhradecký inspektorát**

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

čj. ČŠI-1034/07-09

Název školy/školského zařízení: **Základní škola V. Hejny, Červený Kostelec, Komenského 540, okres Náchod**

Adresa: Komenského 540, 548 41 Červený Kostelec

Identifikátor: 650 064 216

IČ: 75 016 273

Místo inspekce: Základní škola V. Hejny, Červený Kostelec, Komenského 540, okres Náchod

Termín inspekce: 16. a 17. říjen 2007

Předmět inspekční činnosti:

Inspekční činnost podle § 174 odst. 2 písm. b) zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů, v základní škole.

Cíle inspekční činnosti:

Zjištění a hodnocení podmínek, průběhu a výsledků vzdělávání v oblasti matematiky a její aplikace podle realizovaného vzdělávacího programu (v 7. ročníku ZŠ).

Inspekční zjištění:

I. Základní údaje

Základní škola V. Hejny, Červený Kostelec, Komenského 540, okres Náchod je plně organizovanou základní školou a vykonává činnost základní školy, školní družiny a školní jídelny. Zřizovatelem školy je město Červený Kostelec, sídlící na adrese náměstí T. G. Masaryka 120. Škola je organizací s příspěvkovou formou hospodaření. K 30. 9. 2007 byli zapsáni 662 žáci ve 28 třídách, školní družina má 4 oddělení. Kapacita základní školy je 910 žáků, školní družiny 100 žáků a kapacita školní jídelny je 800 stravovaných osob.

V posledních třech letech nastal postupný pokles počtu žáků a tím i počtu tříd. Ve školním roce 2005/2006 nastoupil nový ředitel a ve školním roce 2006/2007 se součástí školy stala Základní škola, Červený Kostelec, Horní Kostelec 182, okres Náchod.

Výuka probíhá v 1. a 6. ročníku podle školního vzdělávacího programu (dále ŠVP). Ve zbývajících ročnících je realizována podle vzdělávacího programu Základní škola čj. 16847/96-2 (dobíhající obor vzdělávání 79-01-C/001 Základní škola). ŠVP je zpracován pro všechny ročníky, na jeho tvorbě se podílel celý pedagogický kolektiv. Na webové stránky školy dosud umístěn nebyl, zbývá dokončit grafickou úpravu.

II. Ekonomické údaje

Inspekční činnost nebyla zaměřena na zjišťování ekonomických údajů.

III. Hodnocení školy

Inspekční činnost zaměřená na ověřování hodnotících kritérií matematiky a její aplikace (dále matematická gramotnost) proběhla ve třídách 7. ročníku. I když samotný pojem matematická gramotnost v dokumentech školy není, důležitost postavení matematiky ve struktuře vzdělávacích programů školy je jasně patrná. Z materiálů školy vyplývá, že vedení má velmi dobře zmapovanou situaci ve škole a promyšleně a plánovitě pracuje na dosažení co nejoptimálnějšího stavu i co nejlepších výsledků. Nadstandardní podporou dalšího vzdělávání učitelů se snaží zejména zvýšit používání alternativních metod vyučování (např. kooperativní nebo činnostní učení) a zlepšit práci učitelů s dostupnými moderními technologiemi (PC, dataprojektor, interaktivní tabule, internet). Cílem je zaktivizovat žáky a zpestřit výuku matematiky. V koncepčních záměrech školy je zdůrazněna nejen potřeba investic do nákupu pomůcek pro samostatnou práci žáků a obměny výpočetní techniky, ale také zajištění plynulé generační výměny pedagogického sboru.

V rámci posílení výuky matematiky je v učebním plánu (podle vzdělávacího programu Základní škola) navýšena v 8. a 9. ročníku hodinová dotace předmětu o jednu hodinu týdně. V 9. ročníku se navíc třída na jednu hodinu týdně dělí. Pro 8. a 9. ročník je mezi volitelné předměty zařazeno cvičení z matematiky. Výuku doplňuje v každém ročníku 1 hodina doučování pro slabší žáky a 1 hodina přípravy na přijímací zkoušky pro žáky 9. tříd týdně. O tyto aktivity projevují žáci velký zájem.

Na 2. stupni vyučuje matematiku 8 vyučujících, kteří tvoří velmi dobře pracující předmětovou komisi. Tato komise spolupracuje na vytváření jednotných tematických plánů pro jednotlivé ročníky a koordinuje přípravu shodných čtvrtletních písemných prací v paralelních třídách. Sjednocuje požadavky na nákup vhodných učebnic, pomůcek a dalších výukových materiálů a zajišťuje spolupráci v rámci mezipředmětových vztahů (přírodovědné předměty, projekty, průřezová témata v rámci ŠVP).

Spolupráce s vyučujícími přírodovědných předmětů probíhá v podstatě automaticky, protože polovina matematiků vyučuje zároveň fyziku, další dva zeměpis a jeden chemii. Vyučující 5. tříd spolupracují s učiteli matematiky v budoucích 6. třídách. Jedná se zejména o sjednocení požadavků a předání zkušeností.

Oblast matematiky je ve ŠVP zpracována již pro všechny ročníky 2. stupně. Oproti vzdělávacímu programu Základní škola došlo v učebním plánu ke snížení základní hodinové dotace matematiky pro 6. – 9. ročník z 19 na 17 hodin. Ale do plánu ŠVP byl v 7. – 9. ročníku zařazen volitelný předmět matematika s dotací 2 hodiny týdně. U žáků, kteří si předmět zvolí, dojde k výraznému navýšení celkové dotace ve čtyřletém cyklu (na 23 hodin).

Vedení školy sleduje a hodnotí práci vyučujících na základě pravidelné hospitační činnosti. V minulém roce uskutečnili jak ředitel, tak zástupce ředitele 3 hospitace v hodinách matematiky, což bylo asi 20 % veškeré hospitační činnosti. Aktivitu nad rámec povinností oceňuje vedení v osobním ohodnocení vyučujících matematiky, případně v mimořádných odměnách za jednorázové akce. Navíc přidává pravidelný příplatek (1x ročně) za opravy sešitů a písemných prací.

Ve škole není vytvořen speciální systém srovnávacích testů, ale k porovnání znalostí žáků v paralelních třídách se využívá jednotných čtvrtletních písemných prací. Na základě vyhodnocení těchto prací učitelé doplňují a upravují tématické plány nebo přímo průběh výuky. Pro hodnocení výsledků vzdělávání využívá škola profesionální testy CERMAT a SCIO pro 9. ročník. S výsledky testování jsou žáci vždy seznámeni. Ředitel školy v současné době dokončuje vlastní hodnocení školy, do kterého jsou tyto výsledky zahrnuty.

Ve škole je dlouhodobě stabilizovaný sbor. Předmětovou komisi matematiky tvoří zkušení učitelé s dlouholetou praxí. Všichni mají pedagogické vzdělání v oboru matematika v kombinaci většinou s přírodovědnými předměty.

Vedení školy věnuje velkou pozornost i finanční podporu dalšímu vzdělávání pedagogických pracovníků (dále DVPP). V podstatě všichni učitelé se zúčastnili některého z nabízených školení. Ta byla zaměřena zejména na nové vyučovací metody, zavádění kurikulární reformy, vzdělávání v oblasti informačních a komunikačních technologií a využívání didaktické techniky. Kurzy zaměřené na didaktiku matematiky absolvovaly dvě učitelky 1. stupně a dva vyučující 2. stupně.

Škola je dostatečně vybavena běžnými pomůckami pro výuku matematiky (modely, rýsovací potřeby na tabuli, nástěnné obrazy). Většina názorných pomůcek je starší a jejich obnova je finančně nákladná. Nové pomůcky a výukový software pořizuje škola v rámci možností podle návrhů předmětové komise. Další materiály pro oživení hodin, procvičování a testování žáků si vytvářejí učitelé sami.

Žáci používají vhodné učebnice, které učitelé doplňují dalšími příklady ze starších sbírek. Školní učitelská knihovna obsahuje dostatek odborné literatury, ale chybí větší množství materiálů pro nové formy výuky.

Výukový software, který je nainstalován v učebně výpočetní techniky, využívají učitelé matematiky nárazově, hlavně k doplnění a procvičení probírané látky, pokud je k danému tématu k dispozici vhodný výukový program. Prezentáční technika se ve škole v současné době zavádí.

Obsah výuky, rozpracovaný v tématickém plánu 7. ročníku, odpovídá v tomto školním roce vzdělávacímu programu Základní škola. Dotace hodin matematiky v učebním plánu koresponduje s učebním plánem vzdělávacího programu, osnovy jsou průběžně plněny podle časových plánů.

Ve sledovaných hodinách byli oba vyučující na výuku připraveni jak po stránce metodické, tak organizační. Probíraná látka byla zaměřena zejména na opakování a procvičování výpočtů (operace se zlomky) a probíhala klasickým frontálním způsobem. Pro zpestření využili vyučující jednoduché matematické hry, které vyžadovaly jen drobné pomůcky (sada čísel).

Na 2. stupni je integrováno celkem 11 žáků se specifickými vývojovými poruchami. Jejich materiály a individuální plány jsou k dispozici u třídních učitelů a výchovného poradce. V 7. ročníku jsou 4 integrovaní žáci. V hospitovaných hodinách pracovali tito a další slabší žáci na stejných úkolech jako celá třída, učitelé jim věnovali zvýšenou pozornost (práce u tabule, individuální vysvětlení postupu).

Rovněž nadaní žáci měli k dispozici jen společné příklady, pouze pracovali samostatně a více se zapojovali do řešení složitějších úloh. Během roku se tito žáci účastní školních i celostátních soutěží, které pomáhají rozvíjet jejich matematické schopnosti.

Ve všech sledovaných hodinách uplatňovali učitelé individuální přístup k žákům, věnovali dostatek prostoru pro samostatnou práci, dotazy a dodatečné vysvětlení látky.

Ve všech třídách panovala vstřícná pracovní atmosféra. Žáci byli vedeni k nalézání nových poznatků na základě otázek a odpovědí. Aktivní přístup k výuce byl sledován pouze u nadanějších žáků, kompetence k řešení problémů u slabších žáků se objevovaly jen sporadicky. Ke komunikaci mezi žáky a aktivnímu vzájemnému učení nedocházelo. Učitelé důsledně dbali na správné užívání matematické terminologie a symboliky.

Přijímací zkoušky na víceleté gymnázium absolvovalo 5 žáků, z nichž jedna žákyně nebyla přijata (80% úspěšnost). Stoprocentně úspěšní byli žáci 9. tříd při přijímacím řízení na všechny druhy středních škol.

Škola věnuje velkou pozornost účasti žáků v různých matematických soutěžích. V minulém školním roce se 47 žáků školy zúčastnilo Pythagoriády, 190 žáků mezinárodní soutěže Klokán a 14 žáků Matematické olympiády. Do okresních kol postoupilo 6 žáků v Pythagoriádě a 7 žáků v Matematické olympiádě. V kategorii Z9 Matematické olympiády žákyně školy okresní kolo vyhrála a postoupila do krajského kola, kde se umístila na 5. místě. Škola dosáhla velmi dobrých výsledků i v celostátním testování SCIO. V konkurenci všech škol, včetně gymnázií, obsadila místo na hranici první a druhé třetiny všech testovaných.

Závěrečné hodnocení:

Vedení školy doložilo oprávněnost vzniku školy platnou zřizovací listinou. Vzdělávání je poskytováno v souladu se zápisem do rejstříku škol a školských zařízení. Ředitel školy byl jmenován zřizovatelem na základě výsledku konkurzního řízení.

Pro výuku matematiky zabezpečilo vedení školy velmi kvalitní personální a dobré materiální podmínky. Samotný pojem matematická gramotnost se v materiálech školy neobjevuje, ale v praxi je na její rozvoj ve výchovně-vzdělávací práci kladen velký důraz.

Učitelé matematiky sledovaného sedmého ročníku rozvíjejí schopnost žáků chápat úlohu matematiky v dnešním světě, jejich matematické dovednosti a logické myšlení. Používání moderních aktivizačních metod v hodinách a větší zapojení výpočetní a prezentační techniky do výuky se ve škole plánovitě rozšiřuje.

Rozvíjení matematiky a její aplikace je hodnoceno jako nadprůměrné, příkladem dobré praxe byl přístup vedení školy k dalšímu vzdělávání pedagogických pracovníků a výsledky vzdělávání v matematice.

Hodnotící stupnice

Podprůměr	Průměr	Nadprůměr
Při poskytování vzdělávání/školské služby není postupováno v souladu s právními předpisy, schválenými učebními dokumenty. Rizika jsou velká, pro nápravu jsou nutné zásadní změny	Při poskytování vzdělávání/školské služby je postupováno v souladu s právními předpisy, schválenými učebními dokumenty. Rizika jsou ojedinělá, lze je překonat	Poskytování vzdělávání/školské služby je v souladu s právními předpisy, schválenými učebními dokumenty a je na úrovni, která nevyžaduje zásadní změny. Slouží jako příklad dobré praxe.

Seznam písemností, o které se inspekční zjištění opírá:

1. Zřizovací listina Základní školy V. Hejny, Červený Kostelec, Komenského 540, okres Náchod, vydaná na základě usnesení zastupitelstva města Červený Kostelec, ze dne 19. 9. 2002, s účinností od 1. 1. 2003
2. Změna zřizovací listiny čj. 3452/2005 ze dne 28. 2. 2005, s účinností od 1. 9. 2005
3. Změna zřizovací listiny čj. 2181/2006 ze dne 4. 5. 2006, s účinností od 1. 9. 2006
4. Rozhodnutí MŠMT čj. 6 016/2007-21 ve věci návrhu na zápis změn v údajích vedených v rejstříku škol a školských zařízení ze dne 18. 4. 2007, s účinností od 1. 9. 2007
5. Rozhodnutí Krajského úřadu Královéhradeckého kraje čj. 8266/SM/2007-3 ve věci návrhu na zápis změn v údajích vedených v rejstříku škol a školských zařízení, vydané dne 25. 7. 2007, s účinností od 21. 4. 2006
6. Rozhodnutí Krajského úřadu Královéhradeckého kraje čj. 11726/SM/2006-3 ve věci návrhu na zápis změn v údajích vedených v rejstříku škol a školských zařízení, vydané dne 14. 6. 2006, s účinností od 1. 9. 2006
7. Výpis z rejstříku škol a školských zařízení ze dne 1. 10. 2007
8. Jmenování do funkce ředitele ze dne 10. 6. 2005, s účinností od 1. 8. 2005
9. Výkaz o základní škole S 3-01 podle stavu k 30. 9. 2005
10. Výkaz o ředitelství škol R 13-01 podle stavu k 30. 9. 2006
11. Výkaz o základní škole S 3-01 podle stavu k 30. 9. 2006
12. Výkaz o ředitelství škol R 13-01 podle stavu k 30. 9. 2006
13. Výkaz o základní škole S 3-01 podle stavu k 30. 9. 2007 ze dne 10. 10. 2007
14. Výkaz o ředitelství škol R 13-01 podle stavu k 30. 9. 2007 ze dne 10. 10. 2007
15. ŠVP Základní školy V. Hejny, Červený Kostelec, Komenského 540, okres Náchod platný od 3. 9. 2007
16. Vzdělávací program Základní škola, schválený MŠMT ČR dne 30. 4. 1996 pod čj. 16 847/96-2 s platností od 1. 9. 1996, včetně úprav a doplňků, schválených MŠMT ČR dne 25. 8. 1998 pod čj. 25 018/98-22 s platností od 1. 9. 1998
17. Výroční zpráva za školní rok 2005-2006
18. Zápisy z pedagogických porad vedené ve školním roce 2006/2007
19. Učební plán školy pro školní rok 2007/2008
20. Tématický plán Matematika 7. ročník 2007/2008
21. Zápisy z porad předmětové komise matematiky
22. Rozvrhy hodin tříd a učitelů pro školní rok 2007/2008
23. Koncepce ZŠ V. Hejny v Červeném Kostelci na období 2006 – 2010

24. Záznamy z hospitační činnosti vedení školy ve školním roce 2006/2007
25. Třídní knihy sedmých tříd vedené ve školním roce 2007/2008
26. Přehled účasti v DVPP ve školním roce 2006/2007
27. Plán DVPP na školní rok 2007/2008
28. Personální dokumentace učitelů matematiky na 2. stupni školy ve školním roce 2007/2008
29. Souhrnné zprávy srovnávacího testování SCIO pro žáky 9. ročníku

Složení inspekčního týmu:

(razítko)

Titul, jméno a příjmení	Podpis
Mgr. Pavel Baštář	.....
Mgr. Jana Elstnerová	.....

Dle § 174 odst. 13 školského zákona, ve znění pozdějších předpisů, může ředitel školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci do 14 dnů po jejím převzetí na adresu Česká školní inspekce, Raisova 1816, 547 01 Náchod.

Inspekční zprávu společně s připomínkami a stanoviskem České školní inspekce k jejich obsahu zasílá Česká školní inspekce zřizovateli a školské radě. Inspekční zpráva včetně připomínek je veřejná.

Podpis ředitele školy stvrzující projednání a převzetí inspekční zprávy

(razítko)

Titul, jméno a příjmení	Podpis
Mgr. Jiří Oleják	.....

V Červeném Kostelci dne 12. 11. 2007